ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 17ης Μαρτίου 2005 *

Στην υπόθεση C-91/03,

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, ασκηθείσα στις 28 Φεβρουαρίου 2003,

Βασίλειο της Ισπανίας, εκπροσωπούμενο από την N. Díaz Abad, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγον,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τον J. Carbery, τον F. Florindo Gijón και την M. Balta,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

υποστηριζόμενου από την:

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον T. van Rijn και την S. Pardo Quintillàn, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

και τη:

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τον G. De Bergues και την A. Colomb, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann, R. Schintgen, P. Kūris (εισηγητή) και J. Klučka, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Tizzano
γραμματέας: K. Sztranc, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Νοεμβρίου 2004,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιανουαρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή του, το Βασίλειο της Ισπανίας ζητεί την ακύρωση του σημείου 6 του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) 2371/2002 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΕΕ L 358, σ. 59, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός).

Νομικό πλαίσιο και ιστορικό της διαφοράς

2 Με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2141/70 του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 1970, περί θεσπίσεως κοινής διαρθρωτικής πολιτικής στον τομέα της αλιείας (JO L 236, σ. 1), καθιερώθηκε η αρχή της ελεύθερης προσβάσεως στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία των κρατών μελών.

3 Κατά παρέκκλιση από την αρχή αυτή, το άρθρο 100, παράγραφος 1, της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, καθώς και περί των προσαρμογών των Συνθηκών (JO 1972, L 73, σ. 14· στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως του 1972), παρέσχε στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιφυλάσσουν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 1982, το δικαίωμα ασκήσεως της αλιείας στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή στη δικαιοδοσία τους και κείνται εντός του ορίου των 6 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως του παράκτιου κράτους μέλους, μόνο σε όσα σκάφη ασκούσαν αλιευτική δραστηριότητα κατά παράδοση στα ύδατα αυτά.

4 Στις 25 Ιανουαρίου 1983, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 170/83 της 25ης Ιανουαρίου 1983, περί θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (ΕΕ L 24, σ. 1). Δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, παρασχέθηκε στα κράτη μέλη η δυνατότητα να διατηρήσουν το καθεστώς του άρθρου 100 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1972 και να επεκτείνουν το προβλεπόμενο από το εν λόγω άρθρο όριο των 6 ναυτικών μιλίων έως τα 12 ναυτικά μίλια για το σύνολο των υδάτων που υπάγονται στην κυριαρχία ή στη δικαιοδοσία τους.

5 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, «οι αλιευτικές δραστηριότητες βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου γίνονται σύμφωνα με τις διευθετήσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού, όπου καθορίζονται για κάθε κράτος μέλος οι γεωγραφικές περιοχές των παράκτιων ζωνών των άλλων κρατών μελών όπου ασκούνται οι δραστηριότητες αυτές, καθώς και τα είδη τα οποία αφορούν οι δραστηριότητες αυτές». Το παράρτημα αυτό τροποποιήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 της Πράξεως για τους όρους προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, καθώς και για τις προσαρμογές των Συνθηκών (ΕΕ 1985, L 302, σ. 23· στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως του 1985).

6 Το άρθρο 160 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 προβλέπει, υπό μορφή μεταβατικού καθεστώτος, περιορισμούς στην αλιεία, χωρίς να διακρίνει μεταξύ της ζώνης αλιείας που κείται πέραν ή εντός του ορίου των 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως.

7 Το άρθρο 166 της εν λόγω Πράξεως Προσχωρήσεως ορίζει:

«Το καθεστώς που ορίζεται στα άρθρα 156 έως 164 περιλαμβανομένων και των προσαρμογών που μπορεί να αποφασίσει το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 162, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την ημερομηνία λήξεως της χρονικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 170/83.»

8 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 170/83:

«Κατά τη διάρκεια του δέκατου έτους μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1992, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση για την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των παράκτιων περιοχών. Με βάση την έκθεση αυτή το Συμβούλιο αποφασίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43 της Συνθήκης, τις διατάξεις που μπορεί να ακολουθήσουν το καθεστώς των άρθρων 6 και 7 μετά τη δεκαετή περίοδο που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.»

9 Επομένως, η διαλαμβανόμενη στο άρθρο 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 προθεσμία έληγε στις 31 Δεκεμβρίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία έπαυε επίσης να ισχύει το μεταβατικό καθεστώς του άρθρου 160 της ίδιας Πράξεως.

10 Το άρθρο 17 του προσβαλλόμενου κανονισμού ορίζει:

«1. Τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη διαθέτουν ισότιμη πρόσβαση σε ύδατα και πόρους σε όλα τα κοινοτικά ύδατα εκτός εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, με την επιφύλαξη των μέτρων που εκδίδονται δυνάμει του κεφαλαίου ΙΙ.

2. Σε ύδατα μέχρι 12 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσης, τα οποία τελούν υπό την κυριαρχία ή δικαιοδοσία τους, τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται, από την 1η Ιανουαρίου 2003 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012, να περιορίζουν την αλιεία σε αλιευτικά σκάφη τα οποία αλιεύουν παραδοσιακά στα ύδατα αυτά από λιμένες παρακείμενων ακτών, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων για κοινοτικά αλιευτικά

σκάφη που φέρουν τη σημαία άλλων κρατών μελών στο πλαίσιο υφιστάμενων σχέσεων γειτονίας μεταξύ κρατών μελών και των ρυθμίσεων που προβλέπονται στο παράρτημα I, [το οποίο] καθορίζ[ει] για κάθε κράτος μέλος τις γεωγραφικές ζώνες εντός των παράκτιων ζωνών άλλων κρατών μελών στις οποίες ασκούνται αλιευτικές δραστηριότητες καθώς και τα είδη τα οποία αφορούν.

[...]»

11 Το παράρτημα I του εν λόγω κανονισμού καθορίζει τις προϋποθέσεις προσβάσεως στις παράκτιες ζώνες, κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού. Σύμφωνα με το σημείο 6 του παραρτήματος αυτού, στη ζώνη που εκτείνεται από τα σύνορα μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας μέχρι το σημείο 46° 08′ Β, η αλιεία της αντσούγιας επιτρέπεται στα ισπανικά αλιευτικά σκάφη μόνο μεταξύ 1ης Μαρτίου και 30ής Ιουνίου, ενώ, αν πρόκειται για αλιεία με ζώντα δολώματα, μεταξύ 1ης Ιουλίου και 31ης Οκτωβρίου· η αλιεία της σαρδέλας από τα ισπανικά σκάφη επιτρέπεται μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 28ης Φεβρουαρίου, καθώς και μεταξύ 1ης Ιουλίου και 31ης Δεκεμβρίου. Επιπλέον, οι αλιευτικές δραστηριότητες που αφορούν τα εν λόγω είδη πρέπει να ασκούνται σύμφωνα και εντός των ορίων των δραστηριοτήτων του έτους 1984.

12 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του προσβαλλόμενου κανονισμού, προβλέποντας τον κανόνα της ελεύθερης προσβάσεως στα ύδατα που κείνται πέραν του ορίου των 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως του παράκτιου κράτους μέλους (στο εξής: ζώνη πέραν των 12 ναυτικών μιλίων), αντικαθιστά, όσον αφορά την πρόσβαση των ισπανικών αλιευτικών σκαφών στα γαλλικά ύδατα, το καθεστώς που θεσπίσθηκε με την Πράξη Προσχωρήσεως του 1985, ιδίως δε με το άρθρο 160 αυτής. Η διάταξη αυτή προέβλεπε περιορισμούς ανάλογους προς αυτούς που επέβαλλε το παράρτημα I του προσβαλλόμενου κανονισμού για τη ζώνη μεταξύ 6 και 12 ναυτικών μιλίων.

13 Κατά το στάδιο της διαπραγματεύσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού, το Βασίλειο της Ισπανίας ζήτησε την τροποποίηση του σημείου 6 του παραρτήματος Ι του σχεδίου κανονισμού, προκειμένου να καταργηθούν οι προβλεπόμενοι από την Πράξη Προσχωρήσεως του 1985 περιορισμοί ως προς τη δραστηριότητα των ισπανικών αλιευτικών σκαφών εντός της ζώνης μεταξύ 6 και 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως των γαλλικών ακτών επί του Ατλαντικού. Το Βασίλειο της Ισπανίας ζήτησε επίσης να εξομοιωθούν οι προϋποθέσεις προσβάσεως με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για την πρόσβαση των γαλλικών σκαφών στα ισπανικά ύδατα.

14 Το Συμβούλιο αποφάσισε να μην τροποποιήσει το εν λόγω σημείο 6.

15 Το Βασίλειο της Ισπανίας διατύπωσε τη διαφωνία του, δηλώνοντας ότι «επιφυλάσσεται να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προκειμένου να επιτύχει την τροποποίηση αυτού του τμήματος του κανονισμού».

16 Υπό τις συνθήκες αυτές το Βασίλειο της Ισπανίας αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

17 Με διατάξεις της 30ής Ιουνίου και της 8ης Σεπτεμβρίου 2003, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου επέτρεψε στην Επιτροπή και στη Γαλλική Δημοκρατία, αντιστοίχως, να παρέμβουν στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου προς στήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου.

Επί της προσφυγής

18 Το Βασίλειο της Ισπανίας προέβαλε με την προσφυγή του δύο λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι πρέπει να εξετασθούν κατά σειρά αντίστροφη από τη σειρά με την οποία προβλήθηκαν.

Επί του λόγου που αντλείται από παραβίαση της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985

Επιχειρήματα των διαδίκων

19 Η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 160 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985, το οποίο επιβάλλει περιορισμούς στην πρόσβαση των ισπανικών αλιευτικών σκαφών στη ζώνη που κείται εντός του ορίου των 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως (στο εξής: ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων) των γαλλικών ακτών, καθώς και στη ζώνη πέραν των 12 ναυτικών μιλίων, παύει να εφαρμόζεται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2002, δυνάμει των διατάξεων περί της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 166 της εν λόγω Πράξεως Προσχωρήσεως. Κατά συνέπεια, οι περιορισμοί που αφορούν τόσο τη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων όσο και τη ζώνη πέραν των 12 ναυτικών μιλίων θα έπρεπε να έχουν καταργηθεί. Διατηρώντας τους περιορισμούς αυτούς, ο προσβαλλόμενος κανονισμός παρατείνει αδικαιολογήτως το μεταβατικό καθεστώς πέραν της προβλεπόμενης από την Πράξη Προσχωρήσεως προθεσμίας.

20 Περαιτέρω, η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι κανένα ειδικό μέτρο περί της προσβάσεως στα πελαγικά είδη της ζώνης των 12 ναυτικών μιλίων δεν απαιτεί ιδιαίτερη διαχείριση της ζώνης αυτής.

21 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το άρθρο 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 δεν έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό των εξουσιών του κοινοτικού νομοθέτη μετά

τις 31 Δεκεμβρίου 2002. Οι διατάξεις που θεσπίσθηκαν βάσει του άρθρου 37 ΕΚ συνιστούν νέα μέτρα, η νομιμότητα των οποίων μπορεί να εκτιμηθεί μόνο βάσει των ισχυουσών διατάξεων της Συνθήκης.

22 Επιπλέον, το Συμβούλιο διευκρινίζει ότι το παράρτημα Ι του κανονισμού 170/83 τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 και με το κεφάλαιο XV του παραρτήματος Ι της Πράξεως αυτής. Το εν λόγω άρθρο περιλαμβάνεται στο τρίτο μέρος της Πράξεως Προσχωρήσεως, το οποίο αφορά τις προσαρμογές των πράξεων των οργάνων, και όχι στο τέταρτο μέρος που αφορά τα μεταβατικά μέτρα. Συνεπώς, το Συμβούλιο εκτιμά ότι οι τροποποιήσεις που επήλθαν στον κανονισμό 170/83 έχουν απεριόριστη ισχύ και δεν μπορούν να θεωρηθούν ως μεταβατικά μέτρα.

23 Κατά το Συμβούλιο, τα άρθρα 156 έως 164 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 δεν κάνουν μνεία του καθεστώτος προσβάσεως στην παράκτια ζώνη της Γαλλικής Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι δεν είναι λογικό να ερμηνευθεί το άρθρο 166 της εν λόγω Πράξεως Προσχωρήσεως υπό την έννοια ότι αφορά επίσης τη λήξη της ισχύος μιας διατάξεως της οποίας δεν κάνει μνεία, αλλά η οποία περιλαμβάνεται σε κανονισμό που τροποποιήθηκε δυνάμει του άρθρου 26 της Πράξεως Προσχωρήσεως και της οποίας το περιεχόμενο περιελήφθη στον κανονισμό που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 37 ΕΚ. Επιπλέον, το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι το άρθρο 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 δεν ρυθμίζει το καθεστώς της προσβάσεως στην παράκτια ζώνη.

24 Περαιτέρω, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το αίτημα του Βασιλείου της Ισπανίας που αποσκοπεί στην εφαρμογή των προϋποθέσεων αλιείας στην παράκτια ζώνη χωρίς χρονικό περιορισμό στερείται παντελώς νομικής βάσεως.

25 Η Επιτροπή, η οποία παρεμβαίνει προς στήριξη του συνόλου των επιχειρημάτων του Συμβουλίου, υποστηρίζει ότι η Ισπανική Κυβέρνηση ερμηνεύει πεπλανημένα τις διατάξεις της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, το άρθρο 166 της Πράξεως αυτής δεν αναφέρεται στις προϋποθέσεις προσβάσεως των ισπανικών αλιευτικών σκαφών στα γαλλικά ύδατα της ζώνης των 12 ναυτικών μιλίων από τις ακτές του Ατλαντικού. Η εν λόγω Πράξη Προσχωρήσεως περιορίσθηκε να προσαρμόσει το παράρτημα Ι του κανονισμού 170/83, συμπληρώνοντας τον πίνακα στον οποίο παρατίθενται λεπτομερώς οι προϋποθέσεις προσβάσεως στις παράκτιες ζώνες των κρατών μελών.

26 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι τροποποιήσεις του κανονισμού 170/83 επήλθαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στο τέταρτο μέρος της ως άνω Πράξεως που αφορά τα μεταβατικά μέτρα, αλλά στο τρίτο μέρος αυτής, το οποίο αφορά τις προσαρμογές των πράξεων των οργάνων. Εντεύθεν προκύπτει ότι τα μέτρα που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν υπόκεινται σε χρονικούς περιορισμούς. Συνεπώς, το σημείο 6 του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού δεν μπορεί να συνιστά παράβαση των μεταβατικών διατάξεων της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

27 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως τόνισαν η Ισπανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το άρθρο 160 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 περιλαμβάνει έναν κανόνα ανάλογο προς τον εν προκειμένω επίμαχο και ότι δεν κάνει διάκριση, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του, μεταξύ των υδάτων της ζώνης των 12 ναυτικών μιλίων και των υδάτων της ζώνης πέραν των 12 ναυτικών μιλίων.

28 Πρέπει, επίσης, να τονισθεί ότι η διάταξη αυτή, η οποία περιλαμβάνεται στο τέταρτο μέρος της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 που αφορά τα μεταβατικά μέτρα, παύει να εφαρμόζεται μετά την προβλεπόμενη στο άρθρο 166 της ίδιας Πράξεως ημερομηνία, ήτοι μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2002.

29 Εντούτοις, από τις διαπιστώσεις αυτές δεν προκύπτει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν ηδύνατο να θεσπίσει τον επίμαχο κανόνα στο πλαίσιο της αρμοδιότητας που αντλεί από το άρθρο 37 ΕΚ.

30 Η έλλειψη εννόμου αποτελέσματος των άρθρων 160 και 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 προκύπτει, μεταξύ άλλων, από το γεγονός ότι, όσον αφορά τη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων, το παράρτημα Ι του κανονισμού 170/83 συμπληρώθηκε από κανόνα ανάλογο προς τον εν προκειμένω επίμαχο δυνάμει του άρθρου 26 της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985, με αποτέλεσμα ο εν λόγω κανόνας να απορρέει προδήλως από την αρμοδιότητα που αντλεί ο κοινοτικός νομοθέτης από το άρθρο 37 ΕΚ.

31 Κατόπιν των ανωτέρω, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παραβίαση της Πράξεως Προσχωρήσεως του 1985 πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

32 Η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το σημείο 6 του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού επιβάλλει περιορισμούς οι οποίοι δεν ισχύουν ούτε ως προς την πρόσβαση των γαλλικών σκαφών στις ισπανικές παράκτιες ζώνες ούτε ως προς την πρόσβαση των σκαφών άλλων κρατών μελών στις παράκτιες ζώνες άλλων κρατών. Η εν λόγω κυβέρνηση διαπιστώνει ότι το Βασίλειο της Ισπανίας είναι το μοναδικό κράτος μέλος του οποίου τα σκάφη έχουν περιορισμένη πρόσβαση στις παράκτιες ζώνες όμορου κράτους μέλους. Η Ισπανική Κυβέρνηση καταλήγει ότι το

Βασίλειο της Ισπανίας υφίσταται δυσμενή μεταχείριση, η οποία είναι αντίθετη προς την αρχή της ισότητας του άρθρου 12 ΕΚ, καθώς και προς το άρθρο 34, παράγραφος 2, ΕΚ περί της κοινής γεωργικής πολιτικής και της αλιείας.

33 Η Ισπανική Κυβέρνηση διευκρινίζει ότι οι κανόνες της κοινής πολιτικής επιτρέπεται να διαφέρουν στις διάφορες ζώνες και περιφέρειες μόνο βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που διασφαλίζουν δίκαιη κατανομή των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων μεταξύ των ενδιαφερομένων, χωρίς να γίνονται διακρίσεις μεταξύ των εδαφών των κρατών μελών. Εν προκειμένω, κατά την Ισπανική Κυβέρνηση, ουδείς αντικειμενικός λόγος δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση.

34 Επιπλέον, η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται, αφενός, ότι διατηρήθηκαν οι ίδιοι περιορισμοί προσβάσεως που επιβάλλονταν στα σκάφη κατά την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας στην Κοινότητα, χωρίς να ληφθεί υπόψη η λήξη της μεταβατικής περιόδου, και, αφετέρου, ότι η συμφωνία που συνάφθηκε στις 15 Απριλίου 1980 μεταξύ της Κοινότητας και του Βασιλείου της Ισπανίας και εγκρίθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3062/80 του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ. 04/002, σ. 22), αφορά μόνον την αποκλειστική οικονομική ζώνη των 200 ναυτικών μιλίων.

35 Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι αρκεί η εξέταση του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι κανόνες προσβάσεως δεν διέπονται από την αρχή της αμοιβαιότητας. Η πρόσβαση υπόκειται συχνά σε περιορισμούς βάσει των ειδών των ψαριών και ενίοτε σε χρονικούς περιορισμούς.

36 Οι περιορισμοί αυτοί επιβλήθηκαν προκειμένου να ελεγχθούν οι παραδοσιακές δραστηριότητες αλιείας στις εν λόγω ζώνες και, ως εκ τούτου, να καταστεί δυνατή η διατήρησή τους. Ο κατάλογος των περιορισμών αυτών δεν υπακούει σε κανένα γεωγραφικό κριτήριο γειτονίας ή αμοιβαιότητας.

37 Έτσι, το Βασίλειο της Ισπανίας διατηρεί για τα σκάφη του τις ίδιες προϋποθέσεις προσβάσεως που ίσχυαν από της προσχωρήσεως του κράτους αυτού στην Κοινότητα και μέχρι την έκδοση του προσβαλλόμενου κανονισμού. Εξάλλου, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι, προ της προσχωρήσεως, η συμφωνία περί αλιείας που συνάφθηκε στις 15 Απριλίου 1980 μεταξύ της Κοινότητας και του Βασιλείου της Ισπανίας δεν παρέσχε στα ισπανικά σκάφη απεριόριστη πρόσβαση στη γαλλική παράκτια ζώνη.

38 Το Συμβούλιο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Βασίλειο της Ισπανίας ουδεμία δυσμενή μεταχείριση υφίσταται, αντιθέτως δε η μεταχείριση του είναι αντικειμενική και ανάλογη προς αυτή που επιφυλάσσεται σε άλλα κράτη μέλη.

39 Περαιτέρω, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το Βασίλειο της Ισπανίας ουδόλως θεμελιώνει τον ισχυρισμό ότι το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον προσβαλλόμενο κανονισμό, ενήργησε κατά τρόπο προδήλως μη προσήκοντα στο πλαίσιο της ασκήσεως των εξουσιών του. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι, μολονότι για τη ζώνη πέραν των 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως των κρατών μελών ισχύει η αρχή της ελεύθερης προσβάσεως για όλα τα κοινοτικά σκάφη, εντούτοις για τη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων ισχύει το καθεστώς χορηγήσεως προσβάσεως μόνο στα αλιευτικά σκάφη που παραδοσιακά ασκούν τις δραστηριότητές τους στα ύδατα αυτά από λιμένες παρακείμενων ακτών. Επομένως, η περιορισμένη πρόσβαση στα ύδατα αυτά για τα σκάφη που δεν αλιεύουν από παρακείμενους λιμένες συνιστά ήδη προνομιακή έννομη κατάσταση. Μόνον τα ισπανικά σκάφη έχουν πρόσβαση στη γαλλική ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων.

40 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο λόγος ακυρώσεως του Βασιλείου της Ισπανίας στηρίζεται σε πεπλανημένη αντίληψη του συνόλου του κανονιστικού πλαισίου. Υπογραμμίζει τον διαφορετικό χαρακτήρα των καθεστώτων που εφαρμόζονται για την πρόσβαση στα ύδατα και στους πόρους, αφενός, της ζώνης των 12 ναυτικών μιλίων και, αφετέρου, της ζώνης πέραν των 12 ναυτικών μιλίων. Ο περιορισμός αυτός της προσβάσεως στηρίζεται σε αντικειμενικούς λόγους που αφορούν τη διατήρηση των πιο ευαίσθητων ζωνών των κοινοτικών υδάτων, όπως αυτών που βρίσκονται κοντά στις ακτές, καθώς και σε λόγους κοινωνικοοικονομικής φύσεως

που σχετίζονται με την προστασία της αλιείας που ασκείται με παραδοσιακά μέσα. Εκτιμά ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Ισπανικής Κυβερνήσεως, το κείμενο του κανονισμού και ιδίως η δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη αυτού δικαιολογούν επαρκώς την παράταση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 του καθεστώτος περιορισμένης προσβάσεως στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή στη δικαιοδοσία άλλων κρατών μελών. Επομένως, κατά την Επιτροπή, συντρέχει αντικειμενικός λόγος διαφοροποιήσεως μεταξύ του καθεστώτος που εφαρμόζεται στη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων και αυτού της ζώνης πέραν των 12 ναυτικών μιλίων. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, προκειμένου να καθορίσει τις προϋποθέσεις προσβάσεως των ισπανικών σκαφών στα γαλλικά παράκτια ύδατα, το Συμβούλιο έλαβε υπόψη τις παραδοσιακά προβλεπόμενες προϋποθέσεις προσβάσεως που ίσχυαν προ της προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας στην Κοινότητα, οι οποίες στηρίζονταν στις σχέσεις γειτονίας.

41 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη διατήρηση, σε διαρκή βάση, των παραδοσιακών δραστηριοτήτων αλιείας και ότι, κατά συνέπεια, δεν ενδείκνυται η χρήση κριτηρίων στηριζόμενων στην αρχή της αμοιβαιότητας.

42 Περαιτέρω, τονίζει, αφενός, ότι τα γαλλικά αλιευτικά σκάφη επιτρέπεται να αλιεύουν στη ζώνη μεταξύ 6 και 12 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεως των ισπανικών ακτών μόνον πελαγικά είδη και, αφετέρου, ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός παρέχει τις ίδιες δυνατότητες προσβάσεως που προβλέπονταν για τα ισπανικά σκάφη μετά την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας στην Κοινότητα. Η Γαλλική Κυβέρνηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Βασίλειο της Ισπανίας δεν υπέστη δυσμενή μεταχείριση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

43 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αρχή της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων επιτάσσει να μην εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες σε παρεμφερείς καταστάσεις, εκτός εάν η διαφορετική αυτή μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 1986, 201/85 και 202/85, Klensch κ.λπ., Συλλογή 1986, σ. 3477, σκέψη 9).

44 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, όσον αφορά τη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων, το άρθρο 17, παράγραφος 2, του προσβαλλόμενου κανονισμού παρέχει ρητώς τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιτρέπουν την αλιεία μόνο στα σκάφη που παραδοσιακά ασκούν τις δραστηριότητές τους στη ζώνη αυτή από λιμένες παρακείμενων ακτών. Εντούτοις, η διάταξη αυτή κάνει μνεία διαφόρων ειδικών ρυθμίσεων που χορηγούν σε κοινοτικά αλιευτικά σκάφη που φέρουν σημαία άλλων κρατών μελών το δικαίωμα να ασκούν τις δραστηριότητές τους στις ζώνες των 12 ναυτικών μιλίων δυνάμει υφιστάμενων σχέσεων γειτονίας μεταξύ κρατών μελών. Το παράρτημα I του προσβαλλόμενου κανονισμού, στο οποίο παραπέμπει το προαναφερθέν άρθρο 17, παράγραφος 2, καθορίζει, για καθένα από αυτά τα κράτη μέλη, τις γεωγραφικές ζώνες των παράκτιων υδάτων των άλλων κρατών εντός των οποίων ασκούνται οι δραστηριότητες αυτές, καθώς και τα είδη ψαριών τα οποία αφορούν οι δραστηριότητες αυτές.

45 Επιβάλλεται, επίσης, η υπόμνηση ότι, κατά τη δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού, «[ο]ι κανόνες που ισχύουν σχετικά με τον περιορισμό της πρόσβασης σε πόρους στις ζώνες των 12 ναυτικών μιλίων των κρατών μελών λειτούργησαν ικανοποιητικά, δεδομένου ότι ωφέλησαν τη διατήρηση περιορίζοντας την αλιευτική προσπάθεια στα πιο ευαίσθητα μέρη των κοινοτικών υδάτων και συνέβαλαν στη διατήρηση των παραδοσιακών αλιευτικών δραστηριοτήτων από τις οποίες εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η κοινωνική και η οικονομική ανάπτυξη ορισμένων παράκτιων κοινοτήτων» και ότι, «[σ]υνεπώς, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012».

46 Η Ισπανική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί τις θεμελιώδεις αρχές στις οποίες στηρίζεται το προβλεπόμενο από τον προσβαλλόμενο κανονισμό καθεστώς για τη ζώνη των 12 ναυτικών μιλίων.

47 Εντούτοις, υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο, θεσπίζοντας το σημείο 6 του παραρτήματος I του προσβαλλόμενου κανονισμού, επιφύλαξε στο Βασίλειο της Ισπανίας

δυσμενή μεταχείριση αντίθετη προς την αρχή της ισότητας του άρθρου 12 ΕΚ, καθώς και προς το άρθρο 34, παράγραφος 2, ΕΚ περί της κοινής γεωργικής πολιτικής και της αλιείας.

48 Η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι κανόνες της κοινής πολιτικής επιτρέπεται να διαφέρουν στις διάφορες ζώνες και περιφέρειες μόνο βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που διασφαλίζουν δίκαιη κατανομή των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων μεταξύ των ενδιαφερομένων, χωρίς να γίνονται διακρίσεις μεταξύ των εδαφών των κρατών μελών. Εν προκειμένω, κατά την Ισπανική Κυβέρνηση, ουδείς αντικειμενικός λόγος δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση.

49 Ο ισχυρισμός αυτός δεν είναι βάσιμος.

50 Συναφώς, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η Γαλλική Κυβέρνηση επισημαίνουν ορθώς ότι το εφαρμοζόμενο στις ζώνες των 12 ναυτικών μιλίων καθεστώς, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 2, του προσβαλλόμενου κανονισμού, αποσκοπεί στην προστασία των πιο ευαίσθητων ζωνών των κοινοτικών υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη, ταυτοχρόνως, την ανάγκη διατηρήσεως των παραδοσιακών δραστηριοτήτων αλιείας.

51 Ένας τέτοιος σκοπός δεν συνεπάγεται, αυτός καθαυτός, την εφαρμογή κριτηρίων αμοιβαιότητας.

52 Εν πάση περιπτώσει, η Ισπανική Κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι το Συμβούλιο, θεσπίζοντας το σημείο 6 του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού, δεν έλαβε προσηκόντως υπόψη τον εν λόγω σκοπό.

53 Επιπλέον, μια απλή ανάγνωση του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού επιβεβαιώνει ότι η πρόσβαση κοινοτικών αλιευτικών σκαφών στις παράκτιες ζώνες άλλων κρατών μελών πέραν της Γαλλικής Δημοκρατίας υπόκειται σε χρονικούς περιορισμούς, καθώς και σε περιορισμούς βάσει των ειδών που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αλιείας.

54 Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι το σημείο 6 του παραρτήματος Ι του προσβαλλόμενου κανονισμού απλώς παρατείνει το καθεστώς που ισχύει από της προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας στην Κοινότητα.

55 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων πρέπει να απορριφθεί.

56 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή του Βασιλείου της Ισπανίας πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

57 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ζήτησε την καταδίκη του Βασιλείου της Ισπανίας και αυτό ηττήθηκε, επιβάλλεται να καταδικαστεί στα δικαστικά του έξοδα, καθώς και στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το κράτος μέλος ή το κοινοτικό όργανο που παρεμβαίνει στη δίκη φέρει τα δικαστικά του έξοδα. Επομένως, η Επιτροπή και η Γαλλική Δημοκρατία, οι οποίες άσκησαν παρέμβαση, φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο της Ισπανίας στα δικαστικά του έξοδα, καθώς και στα έξοδα του Συμβουλίου.

3) Η Γαλλική Δημοκρατία και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

(υπογραφές)